

## บทที่ 5

### บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การทบทวนแนวทางกำหนดอัตราโทษค่าปรับที่เหมาะสม เพื่อเป็นการป้องกัน และลดการหลีกเลี่ยงค่าภาษีศุลกากร ค่าภาษีอื่น ๆ สำหรับการนำเข้าสินค้าเข้ามาในประเทศไทย การกำหนดโทษค่าปรับที่เหมาะสมจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้นำเข้า ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ให้ความคุ้มค่าเมื่อถูกจับกุมได้กับการได้รับโทษปรับซึ่งเกิดขึ้นในการหลีกเลี่ยงการนำเข้า เมื่อพิจารณาบทลงโทษของ กรณีการหลีกเลี่ยงภาษีอากรและภาษีอื่น ๆ แล้วพบว่าไม่มีความรุนแรงทางกายภาพเหมือนอาชญากรรมทางด้านคดีอาญาก็ตาม แต่คดีภาษีอากรดังกล่าวก็สามารถทำลายระบบเศรษฐกิจของชาติส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมและประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ อันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของกรมศุลกากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจะต้องมีมาตรการต่าง ๆ หรือต้องมีการศึกษาหาข้อมูลเพื่อคาดการณ์พฤติกรรมของผู้นำเข้าที่หลีกเลี่ยงภาษีอากรอันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าทำการจับกุมการหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การกำหนดโทษค่าปรับจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการปราบปรามผู้นำเข้าที่มีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงภาษีอากรอีกด้วย เพราะผู้นำเข้าย่อมต้องได้รับโทษจากการกระทำความผิดตามมูลค่าความเสียหายของค่าภาษีอากรที่ตนหลีกเลี่ยง

การหาแนวทางในการกำหนดโทษค่าปรับกรณีหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากร เป็นแบบจำลองที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่ามีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการเล่นเกม เนื่องจากทุกฝ่ายที่เข้ามาในเกมจะต้องพิจารณาถึงผลลัพธ์ของอีกฝ่ายหนึ่งเสมอในการตัดสินใจในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง อย่างไรก็ตามการศึกษพบว่าพฤติกรรมของการหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรเป็นเกมที่ทั้งสองฝ่ายไม่มีกลยุทธ์เด่น และไม่จุดสมดุลของแนช ดังนั้นการที่จะเป็นผู้ชนะในเกมนี้วิธีที่ดีที่สุดคือการใช้วิธีการสุ่มกลยุทธ์หรือใช้กลยุทธ์ผสม (Mixed Strategy) เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงกันข้ามคาดการณ์กลยุทธ์ของตัวเองได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามข้อพิจารณาว่าหากใช้กลยุทธ์ซ้ำ ๆ เป็นปกติหรือมีความถี่ในทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งเป็นประจำหรือเป็นส่วนใหญ่ก็จะมีผลเสียมากกว่าผลดี เพราะมีผลให้ฝ่ายตรงกันข้ามสามารถศึกษาหรือคาดการณ์ได้ถูกต้องเช่นกัน จากข้อมูลนี้เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำการสุ่มเลือกกลยุทธ์เพื่อให้มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์อยู่เสมอตามสถานการณ์ให้ได้

## ข้อเสนอแนะ

ในการป้องกันการหลีกเลียงภาษีอากรและสำหรับการศึกษาต่อไป ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การใช้กลยุทธ์ในการป้องกันการหลีกเลียงภาษีที่ดี ควรเป็นการสุ่มกลยุทธ์เพื่อไม่ให้ผู้นำเข้าทราบถึงโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจสอบหรือเงื่อนไขของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ และเจ้าหน้าที่ไม่ควรใช้กลยุทธ์ซ้ำ ๆ เนื่องจากผู้นำเข้าจะสามารถคาดเดาและหลบหลีกเพื่อให้เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ของเกมในที่สุด
2. ในส่วนของกฎหมายควรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยเพื่อจะได้มีศักยภาพมากพอที่จะควบคุมพฤติกรรมในการหลีกเลียงค่าภาษีอากรของผู้นำเข้าซึ่งมีกลยุทธ์หลากหลายและมีการพฤติกรรมเปลี่ยนกลยุทธ์การหลีกเลียงภาษีอากรตลอดเวลา (ถึงแม้เจ้าหน้าที่พยายามที่จะป้องกันการหลีกเลียงและรักษาผลประโยชน์ของชาติเช่นกัน)
3. อิทธิพลของตัวแปรแทรกสอดอื่น เช่น ต้นทุนทางจริยธรรมของผู้เกี่ยวข้องนั้น ควรควบคุมโดยการออกกฎหมายให้สั้น กระชับ ลดการตีความในฉันทกกฎหมาย หรือการตีความในกฎระเบียบก็จะช่วยให้ลดการใช้ช่องว่างของกฎหมายเอื้อประโยชน์แก่ผู้นำเข้า
4. การศึกษาค่าปรับที่เหมาะสมควรศึกษาต่อไปในมุมมองการกำหนดโทษเชิงการค่า คือ ในมุมมองของผู้นำเข้าโดยการนำเอารายขายสินค้าภายในประเทศมาเป็นตัวแปรพิจารณาในการหาความคุ้มค่าของการกระทำความผิด ซึ่งเป็นมุมมองที่ถือว่ามาตรฐานของพฤติกรรมของคนเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ที่มีการตัดสินใจเพื่อให้ตนได้รับประโยชน์สูงสุด นั่นคือมีการตัดสินใจเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์และต้นทุนซึ่งอาจจะยังไม่ครบถ้วนหรือมองข้ามความเป็นปัจเจกบุคคล ความเชื่อ ศาสนา ศีลธรรมและวิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละภูมิภาคซึ่งควรจะเป็นตัวแปรอีกด้วย นอกจากนี้ควรนำกรณีของเจตนารมณ์ ซึ่งเป็นหัวใจของการกระทำผิดมาร่วมพิจารณาเพื่อหาแนวทางการกำหนดโทษค่าปรับหรือหาแนวทางในการกำหนดโทษค่าปรับในฐานะความผิดอื่น เพื่อเป็นการลดหรือควบคุมพฤติกรรมของผู้หลีกเลียงภาษีอากรต่อไป